

ҚР ҚАРУЛЫ КҮШТЕРІНІҢ ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ҰЖЫМЫ

МӘСКЕУДЕ "СПАССК МҰНАРАСЫ" ФЕСТИВАЛІНДЕ ӨНЕР КӨРСЕТЕДІ

XVII Халықаралық "Спасск мұнарасы" әскери-музыкалық фестиваліне аттанып жатқан қатысушыларымен Қорғаныс министрінің тәрбие және идеологиялық жұмыс жөніндегі орынбасары вице-адмирал Серік Борамбаев кездесті.

– Сіздер ең танымал орындардың бірінде өнер көрсеткелі тұрсыздар. Әр нотамен, қимылмен және көзқараспен көрермендерге

еліміздің біртұтастығын және оның ерекше мәдениетін жеткізулерің керек. Сіздерге шалқыған шабыт тілеймін және өнерлеріңді жарқын

әрі үйлесімді көрсетеді деп сенемін, – деді вице-адмирал С. Борамбаев.

Қазақстан Қарулы Күштері Ұлттық әскери-патриоттық орталығының шығармашылық ұжымы алғаш рет "Спасск мұнарасы" фестиваліне қатысуда. Әскери музыкалық өнер мерекесінде

министрлігінің құрмет қарауыл ротасы, би тобы және Орталық ансамбльдің фольклорлық-этнографиялық оркестрі де бар.

Фестивальде әскери музыканттар қазақстандық композиторлардың туындыларын айтады. Олар Темірхан Қожабековтың

композициясымен өнер көрсетеді.

– Біз көрерменге классикалық, заманауи және ұлттық музыканың әсем әуезін көрсетіп, сол арқылы мәдениетіміз бен дәстүріміздің өзіндік ерекшелігін жеткізуге тырысамыз. Әрине, Отанымызға деген патриоттық сезім мен сүйіспеншілікті жеткізу Бастысы, – деді ҚР Қарулы Күштері әскери-оркестр басқармасының бастығы – бас әскери дирижер подполковник Алмас Ибрагимов.

Естеріңізге сала кетсек, "Спасск мұнарасы" фестивалі биыл 22-31 тамыз аралығында өтеді. Қазақстандық делегацияның оған қатысуы халықаралық ауқымды мәдени оқиға ғана емес, сонымен қатар халықтар арасындағы достық пен өзара түсіністікті арттырудың символы болмақ. Іс-шара халықаралық ынтымақтастықты нығайтуға, тәжірибе алмасуға және әскери музыкалық мәдениетті ілгерілетуге ықпал ететін болады.

Беларусь, Буркина-Фасо, Италия, Моңғолия, БАӘ, Сербия, Эфиопия және өзге елдердің оркестрлері де өнер көрсетеді деп күтілуде.

Қазақстандық делегация құрамында Орталық әскери оркестр, ҚР Қорғаныс

"Торжественное шествие", Нұрғиса Тілендиевтің әуендерінен поппурри, әйгілі "Әлия" және "Я шагаю по Москве" әндерін орындайды. Фольклорлық-этнографиялық оркестрдің бишілері "Ақсауыт" би

БҰЛ НОМЕРДЕ:

◆ ӘСКЕР ТЫНЫСЫ

САРБАЗДАРМЕН ӨТКЕН ЕРЕКШЕ ТРЕНИНГ

3-бет

◆ ПУТЬ К МЕЧТЕ

ИСТОРИЧЕСКИЙ
СПОРТИВНЫЙ ТРИУМФ

6 стр.

УЗДІК САРБАЗДАР МАРАПАТТАЛДЫ

◆ ХАТ-ХАБАР

10-бет

◆ КУЛЬТУРНЫЙ ОРИЕНТИР

ВДОХНОВЕНИЕ В СЛУЖБЕ

11 стр.

ЦИФРОВИЗАЦИЯ НА СЛУЖБЕ АРМИИ

В Абайском и Аягозском гарнизонах заместитель министра обороны по цифровизации Дархан Ахмедиев изучил результативность внедрения цифровых технологий в деятельность воинских частей и учреждений.

В двух войсковых частях он проверил ход опытной эксплуатации программного модуля «Бес кару» – умного планирования учета и анализа боевой подготовки.

С его запуском командование всех уровней сможет получать достоверную информацию о ходе подготовки как отдельных военнослужащих, так и подразделений. Искусственный интеллект будет проводить глубокий анализ за выбранный период, и давать рекомендации по улучшению конкретных показателей, таких как огневая, физическая или специальная подготовка.

Тестирование программного модуля также

проходит в других воинских частях Абайского, Аягозского и Жетысуского гарнизонов. Его внедрение будет способствовать повышению качества обучения личного состава.

Об основных аспектах цифровой трансформации местного органа военного управления заместителю министра доложил начальник Департамента по делам обороны области Абай полковник Руслан Омаров.

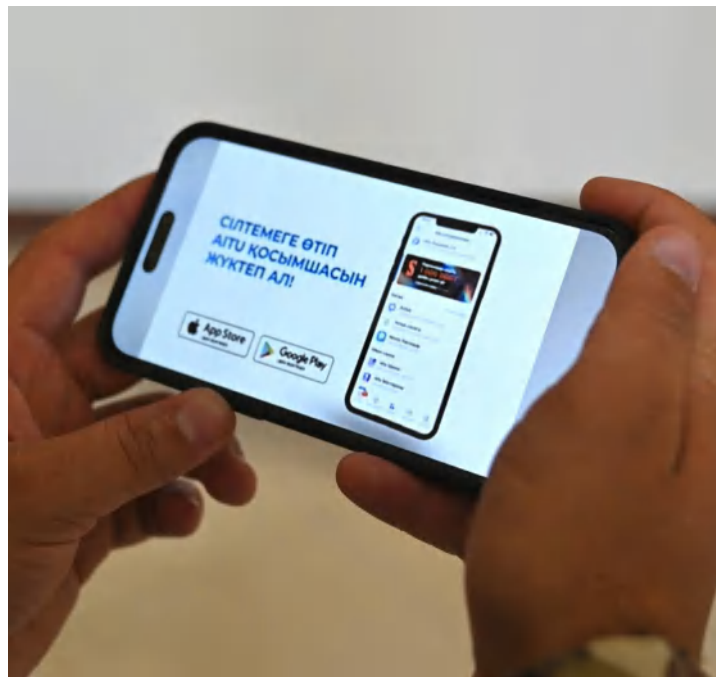
По итогам рабочей поездки замминистра обороны Дархан Ахмедиев дал конкретные поручения по своевременному и качественному внедрению информационных систем в деятельность Вооруженных Сил.

НОВАЯ ЭРА ИНФОРМАЦИОННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ

В Казахстане продолжается курс на укрепление информационной безопасности. В рамках этой стратегии Вооруженные Силы страны начинают поэтапный переход на использование национального мессенджера Aitu для передачи служебных данных. Это решение, принятое по поручению Главы государства, направлено на минимизацию рисков, связанных с использованием зарубежных платформ.

Переход на отечественный мессенджер – это один из ключевых шагов по повышению уровня защиты служебной информации в государственных структурах, в том числе и в оборонном секторе. До сих пор для передачи данных зачастую использовались иностранные мессенджеры, что могло представлять потенциальную угрозу безопасности.

Использование Aitu, который находится под юрисдикцией Казахстана и соответствует всем требованиям к хранению и обработке данных, позволит обеспечить полный контроль над информационными потоками.

Министр обороны Республики Казахстан генерал-лейтенант авиации Даурен Косанов дал поручение о поэтапном переводе всех подразделений Вооруженных Сил РК на использование мессенджера Aitu.

Переход будет завершен до конца 2025 года с учетом организационно-штатной структуры казахстанской армии и действующих каналов связи. Такой подход обеспечит плавную интеграцию без сбоев и нарушений служебного процесса.

– Использование национальных IT-продуктов — это общемировой тренд, направленный на защиту суверенитета в цифровом пространстве. Переход

Вооруженных Сил на Aitu позволит исключить утечку служебных данных и обеспечить надлежащий уровень защиты информации, относящейся к категории служебного пользования, – подчеркнул заместитель министра обороны по цифровизации Дархан Ахмедиев.

Планируется, что новый мессенджер будет использоваться для решения широкого спектра задач: от оперативного обмена информацией до проведения совещаний и координации действий. Это позволит не только повысить уровень безопасности, но и оптимизировать внутренние коммуникации.

ЦИФРОВЫЕ ПОМОЩНИКИ ВРАЧЕЙ

В Военно-клинический госпиталь Министерства обороны в Алматы поступили инновационные диагностические комплексы.

Это компьютерный томограф ANATOM 128, рентгенодиагностический комплекс «Артдиагност-8» и цифровая флюорография 12ФК1 «Флюарком». Благодаря им военные врачи получили возможность проводить высокоточные обследования, в кратчайшие сроки выявлять патологии и формировать объективную картину состояния

пациента, зачастую до появления первых симптомов.

По словам начальника военно-клинического госпиталя полковника медицинской службы Болатбека Сахова, установка нового оборудования – не только шаг к совершенствованию материальной базы, а стратегическое вложение в здоровье военнослужащих и

гражданского населения.

– Эти диагностические аппараты – полноценные цифровые помощники врача. Мы получаем четкие изображения, точные данные и возможность поставить диагноз с минимальной долей погрешности, – отметил он.

ANATOM 128 – современный компьютерный томограф, позволяющий создавать трехмерные модели организма на основе сотен тончайших снимков. Это мощный

инструмент ранней диагностики, дающий возможность выявлять опасные заболевания на начальной стадии.

«Артдиагност-8» – универсальный рентгенодиагностический комплекс, способный с высокой точностью визуализировать как костные структуры, так и внутренние органы. Все изображения моментально оцифровываются и сохраняются в архив, ускоряя постановку диагноза и начало лечения.

12ФК1 «Флюарком» – цифровая флюорография, предназначенная для массового обследования и раннего выявления заболеваний легких. Четкость и детализация снимков позволяют обнаружить патологические изменения на самых ранних этапах.

С момента установки нового оборудования проведено более двух тысяч обследований, что подтверждает его востребованность и эффективность.

Оборудование приобретено за счет средств государственного бюджета в рамках открытого конкурса через портал госзакупок. Это часть комплексной государственной программы по обновлению технического оснащения военных медицинских учреждений, направленной на повышение качества и доступности медицинской помощи.

МӘЖІЛІС ДЕПУТАТЫ ӘСКЕРИ ҚЫЗМЕТШІЛЕРМЕН КЕЗДЕСТІ

Қазақстан Республикасы Парламент Мәжілісінің депутаты Керімбек Болат Бақбергенұлы жұмыс сапарымен Жетісу облысына келіп, өңірдегі бірқатар маңызды әскери және қорғаныс мекемелерін аралады.

Сапар аясында халық қалаулысы Талдықорған қаласында орналасқан 21751 әскери бөліміне барып, әскери қызметшілермен кездесті. Бөлімнің тыныс-тіршілігімен танысқан депутат сарбаздардың жауынгерлік дайындығы, материалдық-техникалық қамтамасыз етілуі және әлеуметтік жағдайлары бойынша мағлұмат алды.

Мәжіліс депутаты әскери қызметтің ел қауіпсіздігін

қамтамасыз етудегі маңызын атап өтіп, қазіргі геосаяси жағдайда Қарулы Күштердің әлеуеті әрдайым жоғары деңгейде болуы қажеттігін айтты. Сонымен қатар, әскери бөлімде қызмет етіп жатқан жастарға сәттілік тілеп, олардың Отан алдындағы борышын адал атқаруына сенім білдірді.

Сапардың келесі нүктесі – Жетісу облысының қорғаныс істері жөніндегі департаменті болды. Мұнда Керімбек

Болат Бақбергенұлы ведомство басшылығымен кездесіп, өңірдегі әскерге шақыру жұмыстары, жастарды әскери-патриоттық рухта тәрбиелеу мәселелері бойынша пікір алмасты.

– Бүгінгі таңда еліміздің қауіпсіздігін қамтамасыз ету – стратегиялық маңызы бар мәселе.

Әскери бөлімдеріміздің дайындығы, техникалық жарақтандырылуы және жауынгерлердің рухы –

бәрі де назарда болуы тиіс. Жетісу өңіріндегі әскери құрылымдардың қызметі қанағаттанарлық деңгейде, алайда шешуді қажет ететін мәселелер де жоқ емес. Біз бұл ұсыныстарды тиісті органдарға жеткізіп, жүйелі шешімдер қабылдау үшін жұмыс істейтін боламыз,

– дейді депутат Болат Керімбек.

Іс-сапар қорытындысы бойынша бірқатар нақты ұсыныстар дайындап, оларды Мәжілістегі салалық комитеттерге жолдайтынын айтты.

Жетісу гарнизонының баспасөз қызметі

– Мария ханым, әскери бөлімде тренинг өткізу идеясы қалай туындады?

– Мен әрқашан адамдардың бойындағы ішкі күшті оятып, олардың өзіне деген сенімін арттыруға ұмтыламын. Ал сарбаздар – бұл ерекше санаттағы жандар. Олар күн сайын тәртіп пен жауапкершілікпен өмір сүреді. Бірақ олар да адам, олардың да ішкі мотивацияға, қолдауға мұқтаж сәттері болады. Осы тұрғыда мен әскери қызметшілермен жұмыс істеуді аса маңызды әрі пайдалы деп санаймын. Және осы ұсыныс түскенде бірден келістім.

– Тренинг барысында қандай тақырыптарға тоқталдыңыз?

– Басты назарды ішкі сенімділік, командалық жұмыс және стресске төтеп беру тақырыптарына аудардым. Сарбаздар үшін бұл – аса маңызды дағдылар. Біз психологиялық жаттығулармен қатар, қызықты әрі белсенді ойындар өткіздік. Мысалы, «Сенім шеңбері» ойыны арқылы өзара сенімді нығайттық, ал «Мақсат картасы» жаттығуы арқылы

әр сарбаз болашақтағы армандары мен мақсаттарын бейнеледі.

– Сарбаздардың реакциясы қандай болды? Қандай әсер алдыңыз?

– Шынымды айтсам, сарбаздар өте жылы қабылдады. Бастапқыда олар сәл ресми, байсалды болды. Бірақ ойындар мен ашық әңгіме барысында жанданып, өз ойларын ашық жеткізе бастады. Бірнеше сарбаз тренинг соңында: «Біз өзіміз туралы көп нәрсе білдік. Бұл бізге жаңа күш берді», — деп алғыстарын айтты. Осындай пікірлер – менің ең басты жетістігім.

– Әскери ортада тренинг өткізу күрделі емес пе? Ерекшеліктері қандай болды?

– Иә, әскери орта – ерекше тәртіп пен құрылымға негізделген. Бірақ мен бұған дайын болдым. Мұнда нақты мақсат қойып, нақты нәтиже көрсету маңызды. Сол себепті тренинг құрылымдалған, нақты кезеңдермен өтті. Уақытты тиімді пайдаланып, барынша практикалық бағыт ұстануға тырыстым. Сарбаздар тәртіпке үйренген, сондықтан оларға жүйелі

САРБАЗДАРМЕН ӨТКЕН ЕРЕКШЕ ТРЕНИНГ

Әуе шабуылына қарсы қорғаныс күштеріне қарасты 44803 әскери бөлімінде сарбаздар үшін ерекше форматтағы күн өтті. С-300 зениттік-зымырандық дивизионында танымал психолог, тұлғалық даму кеңесшісі Мария Григориади мотивациялық тренинг ұйымдастырып, сарбаздардың рухын көтеруге бағытталған ойындар мен жаттығулар өткізді. Осы іс-шараның барысы туралы толығырақ білмекке Мария ханыммен шағын сұхбат құрған едік.

жұмыс ұнайды.

– Осындай тренингтерді жиі өткізесіз бе? Болашаққа қандай жоспарларыңыз бар?

– Иә, мен түрлі аудиториямен жұмыс істеймін — жастар, бизнес-қоғам, шығармашылық орта, ал енді міне, әскери қызметшілермен де тәжірибе басталды. Бұл мен үшін үлкен жауапкершілік және шабыт. Алдағы уақытта басқа да әскери бөлімдерде осындай мотивациялық тренингтер өткізуді

жоспарлап отырмын. Себебі менің мақсатым — әр адамның бойындағы күшті ояту. Әскери қызметтегі жандар бұл күшке бірінші кезекте мұқтаж.

Тренинг соңында сарбаздар тек психологиялық қолдау ғана емес, сонымен бірге жағымды эмоциялар мен бірлік сезімін де алды. Мария Григориадидің ерекше тәсілі мен шабыт сыйлайтын сөздері жауынгерлерге жаңа серпін бергені анық.

Сарбаздардың бірі, қатардағы жауынгер Ермек

Жұмағұлов былай дейді:

– Мұндай тренинг алғаш рет болып отыр. Шынымды айтсам, күткеннен де жақсы өтті. Мария ханым бізге сеніммен қарауды, ішкі күшімізге сенуді үйретті. Өзімді жаңа қырынан тани бастадым.

Осындай тренингтер арқылы сарбаздардың рухы көтеріледі, командалық бірлік нығаяды және ең бастысы — олар өздерін бағалай бастайды. Бұл – кез келген армия үшін баға жетпес құндылық.

ҚАЗАҚ КҮРЕСІНЕН ӘЛЕМ ЧЕМПИОНАТЫ

ТҰҢҒЫШ РЕТ ӘСКЕРИ ҚЫЗМЕТШІЛЕР АРАСЫНДА ӨТТІ

Өткен аптада Қазақстанға төрткүл дүние көзін тікті. Тұңғыш рет әскери қызметшілер арасында қазақ күресінен әлем чемпионаты өтті. Абыройымызды асқақтатқан бұл шараға ҚР Қорғаныс министрлігі мұрындық болды.

Болмысымызды әлемге паш еттік

Иә, қазақ күресі десе, байырғы қазақ балуандары Балуан Шолақ пен Қажымұқан Мұңайтпасұлы, ердің сойы Иманжүсіп Құтпанұлы ойға оралады. Бергінде апайтөс бабалардай талайды тізе бүктірген саңлақтарымыз қаншама. Өйткені, қазақ күресі – бұрынғы заманның жекпе-жегі, түп-тамырымызбен астасып келе жатқан әскери өнері. Бүгінде тіршіліктен тыс қалмай, бірге жасасып, әлем деңгейіне көтерілген төл спорты.

алғашқы әлем чемпионатын өткізу құқығына ие болды.

Осы арада айта кетейік, CISM (Conseil International du Sport Militaire) – Халықаралық Олимпиада комитетінен кейінгі екінші маңызды спорттық ұйым. Кеңестің штаб-пәтері Брюссель қаласында орналасқан. Оның президенті – Бразилия Қарулы Күштерінің полковнигі Нилтон Гомес Ролим Фильо. Ол 2023 жылдан бері Халықаралық әскери спорт кеңесін (CISM) басқарып келеді. Бұл ұйым әлемнің 140-қа жуық елінің Қарулы Күштерін біріктіріп, әскери ойындар мен түрлі спорт түрлерінен әлем

беріп, оның әдіс-тәсілдері мен ерекшелігін көрсетіп, таныстыруды ұмытпадық. Ол үшін шеберлік сыныптар ұйымдастырылды. United World Wrestling (UWW) төрешілік жөніндегі халықаралық нұсқаушысы, қазақ күресі, алыш және панкратион бойынша халықаралық жарыстардың бас төрешісі Эдмар Абдуллаев жекпе-жек кезінде туындайтын даулы жайттар туралы айтып, жарыс секунданттарына қандай іс-әрекеттер жасауға құқылы екенін түсіндірді. Боз кілем бос қалмай, тәжірибе жүзінде Олимпиада ойындарының қола жүлдегері капитан Ғұмар Қырғызбаев өз әдістерін ортаға салды. Оны CISM штаб-пәтерінің ресми өкілі, CISM дзюдо комитетінің президенті ирандық полковник Реза Бакари жалғастырды. Сөйтіп ол достық ишарада итальяндық балуандармен боз кілемде белдесті. Мейманымыз өз кезегінде қазақ күресінің болашағы зор екенін айта кетті. Оған сый-сияпат ретінде ҚР Қорғаныс министрлігі Спорт комитетінің төрағасы – Армия орталық спорт клубының бастығы полковник Арман Әбеуов Иран Ислам Республикасынан келген қонаққа қазақ күресіне арналған вегетарианский жеміс-жидек сыйлады.

Министр жеңіс тіледі

Доданың аты дода. Кім мықты, сол ұтатыны айдан анық. Қазақ елі тұңғыш әлем чемпионатына кіл мықтыларын үкілеп қосты. Үміткерлеріміз осал жандар емес. Мәселен, 2022 және 2025 жылғы әлем чемпионы Бекжан Төлепов, әлем және Азия чемпионы Жұмажан

деңгейде ұйымдастырылып, нағыз спорттық бәсекелестік рухта өтетініне сенімдімін. Бүгінгі жекпе-жектер барлық қатысушыларға жарқын эмоциялар, нағыз сайыс пен ұмытылмас әсер сыйлары анық. Ұлттық спортымыз – қазақ күресі болашақта Дүниежүзілік армия спорты кеңесінің бағдарламасында лайықты орын алады деп сенемін», – деп атап өтті Қорғаныс министрі.

Айтқандайын, Қазақстанның Мемлекеттік туы мен CISM туын көтеру құрметіне ҚР ҚМ Армия орталық спорт клубының спортшылары, Олимпиада ойындарының қола жүлдегері капитан Ғұсман Қырғызбаев пен Дүниежүзілік көшпенділер ойындарының күміс жүлдегері капитан Зәмзәгул Файзолланова ие болды.

Кіл мықтылар белдесті

Сөйтіп, Астана төрінде тарихымызда тұңғыш рет әскери қызметшілер арасындағы қазақ күресінен CISM әлем чемпионатының шымылдығы түрілді. Астанадағы жаһандық додаға Пәкістан, Біріккен Араб Әмірліктері, Тунис, Ресей,

Естеріңізде болса, Ұлттық құрылтайдың IV отырысында Мемлекет басшысы «Ұлттық спорт – мәдени бірегейлігіміздің ажырамас бөлігі және ұлт саулығын тәрбиелеудегі маңызды құрал», деп атап өтіп, соның ішінде қазақ күресін дамыту жөнінде министрліктерге тапсырма берген еді. Президенттің тапсырмаларын орындау мақсатында Қорғаныс министрлігінің Спорт комитеті ауқымды жұмыс істеді. Мысалы, былтыр Танзаниядағы CISM Бас Ассамблеясында ҚР ҚМ Спорт комитетінің төрағасы – Орталық спорт клубының бастығы полковник Арман Әбеуов қазақ күресінің ең көне ұлттық спорт түрі әрі халқымыздың мәдени құндылығы ретінде балалар мен жастар арасында кеңінен танымалдығын және бүкіләлемдік ЮНЕСКО ұйымы мойындағанын келтіріп, баяндама жасап, ұсыныс білдірді. Сөйтіп, биыл Қазақстан CISM қолдауының және Қорғаныс министрлігінің Спорт комитетінің белсенді жұмысының арқасында

чемпионаттары мен кубоктарын ұйымдастырады. Осылайша, Қарулы Күштер арасындағы достықты, ынтымақтастықты және бейбітшілікті спорт арқылы дәріптеп жүр. Ендігі кезек біздің қазақ күресіне келгенде, әрине, оның басы-қасында осы Халықаралық әскери кеңестің президенті болары сөзсіз.

Дода басталмас бұрын полковник Нилтон Гомес Ролим Фильо кеңес делегациясын бастап келді. Әлемнің әр түкпірінен келетін әр қонаққа ықылас-ниетін білдіріп, құшағын кең жаятын қонақжай халықпыз. Елордамыздың әуежайында ақ пейілділігімізді танытып, қазақтың ұлттық тағамы мен сусынынан дәм таттыра, меймандарды қарсы алдық. Қазақтың салтын ғана емес, қазақтың бітім-болмысын, аңшылық өнерін де паш еттік. Оған көпшілік көрме барысында куә болды. Әсіресе, қазақтың киіз үйін, тазы мен бүркітті, ұлттық жәдігерімізді көргендер таңданысын жасыра алмады.

Сонымен қоса, қонақтарға қазақ күресі жайында мәлімет

Италия, Түркия, Марокко, Молдова, Үндістан, Қырғызстан, Қазақстан, Моңғолия, Қытай, Бразилия, Тайланд, Өзбекстан, Тәжікстан, Камерун, Гана, Эфиопия, Венесуэла, Иран және тағы басқалары арнайы келді.

Чемпионаттың бағдарламасына сәйкес, спортшылар 16 салмақ дәрежесінде ерлер: 55, 60, 66, 74, 82, 90, 100 және +100 келі, әйелдер: 48, 52, 56, 60, 65, 70, 77 және +77 келі. (ерлер – 8, әйелдер – 8) бөлікке шықты.

Әлем чемпионатында ел намысын ҚР Қарулы Күштері мен Мемлекеттік күзет қызметінің таңдаулы балуандары қорғады. Қазақстан Республикасының намысын қорғаған ұлттық құрама жыл басында Алматы қаласында өткен әскери қызметшілер арасындағы іріктеу чемпионаты негізінде жасақталған еді.

Ілгеріде айтып өткеніміздей, құрама осал емес. Әлем және Азия чемпиондары, сондай-ақ Дүниежүзілік көшпенділер ойындары мен Дүниежүзілік жекпе-жек ойындарының жеңімпаз-жүлдегерлері бар. Жарыс күнінің алғашқы

риза болды. Осылайша, елдің абыройы асқақтады. Жалпы жарыс барысын сөз қылсақ, ерлер арасында алтынды Қазақстан палуандарынан Бекжан Төлепов (55 кг), Ернұр Сүлеймен (60 кг), Сағындық Әшім (66 кг), Жұмажан Қожамбеков (74 кг)

Пламадеалуға (Молдова), 100 келі салмақта Айбек Ізгілеуов (Қазақстан) пен Резе Азизиге (Иран) бұйырды. Әйелдер арасында алтын медальді қазақстандық Айжан Жылқыбаева (48 келі) мен Рауза Нұрмахамметова (56 келі), Дарья Кузмичева (Ресей, 65 келі) және Шахноза Бозорова (Өзбекстан, 77 келі) еншіледі.

Күміс жүлдені Өзбекстаннан келген спортшылар Мұхаббат Якубова (48 келі), Нозигүл Холмирзаева (56 келі), қазақстандықтар Зарина Сарипова (65 келі) және Зәмзәгүл Файзоллanova (77 келі) алды. Тұғырдың үшінші сатысына 48 келі салмақ дәрежесінде қырғызстандық Алиман Абдрашитова мен ресейлік Марта Тимошенко, 56 келі салмақта қырғыз балуаны Сабина Жанбекова мен тағы бір ресейлік Анна

чемпионатында жалпы есепте топ жарды. Олар 8 алтын, 5 күміс, 2 қола олжалады. Екінші орынға Өзбекстан жайғасса, үздік үштіктен Ресей құрамасы көрінді.

Сөз соңы

Сонымен төрткүл дүниенің әскери спортшыларының басы тоқайластырған дода өз мәресіне жетті. Айтулы шарада қазақтың бітім-болмысын, салт-дәстүрі мен мәдени-спорттық құндылықтарымызды дәріптеп қана қоймай, келешекте ұлттық спортымызды әлемдік деңгейде дамытқымыз келетінін айғақтадық. Әу бастан әлем чемпионатын өткізуге келісім берген кеңестің де бұған көзі жетті. Екі күн дода барысында игі ісімізді құптап жүргені сөз әлпетінен әйгіленді. Мәселен, жабылу

жартысында ерлер арасында 55, 66, 82, 100 келі, ал әйелдер арасында 48, 56, 65, 77 келі салмақ дәрежелері бойынша іріктелді. Одан соң финалдық жекпе-жектер болды. Яғни, алғашқы жарыс күнінде ерлер мен әйелдер арасында төрт салмақта жеңімпаздар мен жүлдегерлер анықталды. «Ә» дегеннен-ақ әскери спортшыларымыз жарады. Алғашқы күннен Қазақстанның әскери қызметшілері 4 алтын медаль жеңіп алып, жанкүйерлерін атойлатты. Екінші күні бұл жеңіс еселеніп, Қазақстан құрамасы тағы 4 алтын еншіледі.

Орайы келгенде әлемдік додаға қатысқан спортшыларымыз жеңістің оңай келмегенін айтып жатты. «60 келіде жеңімпаз атандым. Палуандар өте тиянақты дайындалып келген. Қырғыз, орыс палуандары осал емес екен. Финалда өзбек палуаны да мықты. Көңіл-күй өте керемет. Жарыс үлкен деңгейде өтіп жатыр» деді әлем чемпионы Ернұр Сүлеймен.

Әнұранымызды әуелетіп, көгімізде Көк туымызды желбіреткен Ернұр сияқты спортшыларымызға ел-жұрт дән

және Ғалымжан Қырықбай (100 кг-дан жоғары) және ресейлік Глеб Голов (82 кг) мен Владимир Досяк (100 кг), өзбекстандық Омар Бозоров (90 кг) алды. Яғни чемпион атанды.

Әйелдер арасында алтын медальді отандық спортшылардан Айжан Жылқыбаева (48 кг), Рауза Нұрмұхаметова (56 кг) және Акерке Рамазанова (77 кг-дан жоғары) еншіледі. Сондай-ақ өзбекстандық Ситора Ильмууродова (52 кг) мен Шахноза Бозорова (77 кг), ресейлік Валентина Остапец (60 кг) мен Дарья Кузмичева (65 кг) да алтыннан алқа тақты.

Тартысты күрестің күміс жүлделерін Кимал Оболбеков (Қырғызстан, 55 келі), Артем Штурбабин (Өзбекстан, 66 келі), Нұрдаулет Бактыбайұлы (Қазақстан, 82 келі) және Жахонгир Маматрахимов (Өзбекстан, 100 келі) олжалады.

Қола медаль 55 келі салмақ дәрежесінде балуандар Хуршидбек Чориев (Өзбекстан) пен Рияхи Аболфазылға (Иран), 66 келі салмақта Полади Хасан (Қытай) мен Саиним Талафқа (Иран), 82 келі салмақта Ахмадзаде Мерсад пен Вячеслав

Харитонов, 65 келі салмақта өзбекстандық Маликахон Кахарова мен қырғызстандық Жанар Жолдошева, ал 77 келіде ресейлік Ирина Громова мен Қырғызстан елінің енді бір өкілі Саниет Талайбекова көтерілді.

Негізі қазақстандық әскери қызметшілер қазақ күресінен әлем

салтанатында CISM Президенті полковник Ролим Фильо Нилтон Гомес сөз сөйлеп, жарыстың жоғары деңгейде ұйымдастырылғанын және спортшылардың тамаша дайындығын атап өтті. «Әлем елдері көшпенділердің дәстүрлері мен қазақ

күресінің ұлттық спорт түрі қандай екенін көрді. Бұрын жауынгерлердің жекпе-жек өнері олардың өмір салты болды. Бұл спорт әлемнің барлық елдерінің әскери қызметшілеріне тән төзімділік, тактикалық шеберлік, жоғары интеллект жән абырой сынды құндылықтар мен қасиеттерді қамтиды. Қазақ күресінің болашағы зор екеніне сенімдімін», – деді ол.

Айтпақшы, делегацияны бастап келген кеңес президенті спортпен айналысып жүрген жасөспірімдерге кезіккен еді. Сол кезде қазақ күресі дегенде өскелең ұрпақтың жаны бөлек екенін байқады.

Иә, біле білгенге, қазақ күресі – ұлттық болмысымыздың коды. CISM сияқты беделді ұйымның күнтізбесіне енуі – төл күресіміздің әлемдік деңгейде тағы бір мәрте мойындалуы. Өз кезегінде чемпионаттың Астанада өтуі – Қазақстанның халықаралық спорт қауымдастығындағы беделін арттыра түсті. Бұл – болашақта қазақ күресін Азия ойындары мен Олимпиада бағдарламасына енгізуге бастайтын нақты қадамдардың бірі.

Енді келесі жылы қазақ күресінен әскерилер арасындағы әлем чемпионаты Ресейде өтеді. Қазақстан құрамасы соған бар күш-жігерін салып, дайындалып, ел намысын қолдан бермесі анық. Олай болса, атойлар күн әлі алда.

P.S. Халықаралық әскери спорт кенесінің (Conseil International du Sport Militaire) қолдауымен өткен ауқымды спорттық турнир Кеңес Одағының Батыры Әлия Молдағұловаға арналды. Салтанатты шараларға (ашылу, жабылу рәсіміне) Қорғаныс министрі авиация генерал-

лейтенанты Дәурен Қосанов, CISM Президенті Бразилия армиясының полковнигі Ролим Фильо Нилтон Гомес, шетелдік делегациялардың өкілдері, қазақстандық спорт ардагерлері және Қарулы Күштердің әскери қызметшілері қатысты. Жалпы жарысқа 25 мемлекеттен бас аяғы 200-ге жуық спортшы келді.

Рима ӘБЕУОВА

ИСТОРИЧЕСКИЙ СПОРТИВНЫЙ ТРИУМФ

В Астане завершился первый чемпионат мира по казак күресі среди военнослужащих, который прошел под эгидой Международного совета военного спорта (CISM). Соревнования были приурочены к столетию Героя Советского Союза Алии Молдагуловой.

В турнире приняли участие около 250 спортсменов из Бразилии, Венесуэлы, Ганы, Ирана, Италии, Камеруна, России, Узбекистана, Марокко, Молдовы и других стран.

Сборную Казахстана представили 16 спортсменов (8 мужчин, 8 женщин), за плечами которых большой опыт международных соревнований. Ранее некоторые из них становились чемпионами мира и Азии, Всемирных игр кочевников и Кубка мира.

В рамках отборочного турнира к чемпионату мира в мае этого года в Алматы на спортивной базе ЦСКА МО РК прошел чемпионат республики среди военнослужащих Вооруженных Сил и других силовых структур. Три дня палуаны со всей страны сражались за путевку на

турнир в восьми весовых категориях.

По итогам соревнований было отобрано около 20 спортсменов, которые отправились на учебно-тренировочные сборы. На первом этапе подготовки, который проходил на базе спортивно-оздоровительного комплекса ALMA-TAU в Шымкенте, спортсмены 18 дней занимались общей физической подготовкой (ОФП), отрабатывали элементы на ковре.

В совместном сборе также приняли участие борцы из сборных команд городов Шымкента и Туркестана. В общей сложности в нем было задействовано 60 спортсменов.

В рамках первого этапа подготовки закладывалась физическая форма спортсменов к предстоящим стартам. Для этого они

ежедневно занимались в тренажерном зале, выполняли упражнения со штангой (приседания, становая тяга, жим лежа). Согласно плану подготовки, утром спортсмены работали с

железом, а вечером на ковре. Все эти упражнения способствовали укреплению столь важных для борцов мышц рук и ног, - поясняет главный тренер по казак күресі Центрального спортивного клуба МО РК, главный тренер сборной команды ВС РК лейтенант Асан Мамбеткулов.

Заключительный этап подготовки проходил в зале имени олимпийского чемпиона Жаксылыка Ушкемпилова на базе ЦСКА МО РК в Алматы. В ходе десятидневных сборов атлеты работали над собственным весом (весогонка),

отрабатывали тактические элементы на ковре.

Помимо Асана Мамбеткулова, в тренерский штаб команды вошел мастер спорта международного класса, чемпион мира по казак күресі, старший тренер сборной страны Гумар Кыргызбаев, который активно делился своим опытом, помогал составлять план подготовки.

Этот план включал весь

план подразумевал обратный порядок действий. По словам Асана Мамбеткулова, такая особенность подготовки обусловлена тем, что схватки чемпионата были запланированы на утреннее и дневное время. Подобный подход помог набрать спортсменам нужный тонус и выйти на пик формы к началу состязаний.

Особое внимание тренерский штаб уделял процессу восстановления палуанов. В этом им активно помогали массажисты и врачи ЦСКА. В рамках их рекомендаций спортсмены принимали специальные витамины, а массаж способствовал снижению мышечного напряжения.

- Подготовительный этап – это особенный период для тренерского штаба, ведь именно главный тренер в конечном итоге несет ответственность за результат. В его обязанности входит полный контроль за функциональным состоянием атлетов: вес, питание, сон, - говорит Асан Мамбеткулов.

Чемпионат мира по казак күресі в столице проходил в соответствии со всеми международными стандартами CISM. Перед началом соревнований состоялась жеребьевка, определившая соперников для спортсменов в 16 весовых категориях.

В мужском турнире палуанов была составлена сетка соревнований, в которой спортсмену на пути к «золоту» нужно

комплекс действий в период подготовительного цикла вплоть до старта турнира. В нем был расписан график тренировок и необходимые индивидуальные нагрузки.

План был написан скрупулезно с учетом всех важных деталей подготовки. Так, после подъема в 7:30 спортсмены выполняли упражнения на растяжку, завтракали, и отправлялись в тренировочный зал. Если в первую неделю спортсмены проводили утро в тренажерном зале, а вечером занимались на ковре, то в последние несколько дней перед стартом соревнований

было одолеть нескольких соперников. Женская часть турнира проводилась по круговой схеме, то есть каждая спортсменка боролась с каждой, набирала очки, после чего составлялась итоговая таблица. Турнир вызвал большой зрительский интерес со стороны военнослужащих.

В борьбе за награды на столичном ковре сошлись лучшие представители боевых искусств. Отдельно стоит выделить спортсменов сборной команды Российской Федерации. Одним из тех, кто защищал цвета своего флага, был бронзовый призер Олимпийских игр в Токио дзюдоист Нияз Ильясов. Именно российскую школу борьбы, в особенности женскую, отмечает Асан Мамбеткулов как одну из самых сильных. По итогам соревнований российские спортсменки завоевали две золотые медали.

В преддверии турнира и по ходу соревнований тренеры проводили большую психологическую работу со спортсменами, помогали им настроиться. Наставники старались эмоционально расслабить атлетов, чтобы они преодолели волнение и вышли сконцентрированными на ковер. С этой целью тренеры беседовали со спортсменами на отвлеченные темы.

Кроме того, они проводили тщательный анализ соперников, большинство из которых опытные и именитые борцы. Благодаря анализу тренерский штаб давал индивидуальные советы каждому спортсмену во время схватки. Например, в случае, если противник хорошо работает левой рукой, то тренеры советовали спортсмену нейтрализовать эту его сильную сторону. Исходя из своих данных, тренеры также советовали спортсменам соблюдать тот или иной темп.

Помимо спортсменов на ковре, свое особое

мастерство проявили судьи. Асан Мамбеткулов отмечает, что прошедший чемпионат мира среди военнослужащих отличался высоким уровнем судейства. В основе решения всех спорных вопросов лежал принцип справедливости.

Чемпионат мира в Астане стал первым в истории турниром по казахскому кюрес под эгидой CISM, поэтому перед тренерским штабом и спортсменами стояла максимальная задача – выиграть общекомандный медальный зачет, а также завоевать как можно больше золотых медалей. По словам главного тренера, прошедший чемпионат мира показал, что национальная казахская борьба пользуется все большим вниманием за рубежом. Доказательством тому послужили упорные схватки на ковре и золотые награды, которые завоевали

в столице спортсмены из разных стран.

По итогам чемпионата мира казахстанские палуаны завоевали восемь золотых, шесть серебряных и две бронзовые медали. Для каждого из них эта победа стала особенным событием в спортивной карьере. Свое золото в весовой категории 55 кг завоевал также Бекжан Толепов, которому перед началом турнира пришлось сбросить 7 кг. Специально для него тренеры прописали диету, следили за его питанием,

а также контролировали нагрузку по ходу подготовки. В итоге спортсмен набрал форму и стал трехкратным чемпионом мира.

Дух закаляется на ковре

В весовой категории 77 кг серебряную медаль прошедшего чемпионата мира завоевала капитан Вооруженных Сил Замзагул Файзоланова. Ранее она также становилась серебряным призером Всемирных игр кочевников.

С 12 лет Замзагул занималась дзюдо, тренируясь в ЦСКА рядом с военными. Именно спорт закалил ее характер и сформировал в ней внутреннюю дисциплину. Впоследствии это важное качество помогло ей строить армейскую карьеру.

В рамках подготовительного цикла спортсменка работала над улучшением физической формы. Понимая всю важность и ответственность предстоящих стартов, она вместе с другими атлетами

работала над общей физической, технической и тактической подготовкой.

Дополнительной мотивацией для спортсменки стали ее дети. Замзагул признается, что хотела их осчастливить медалью, ведь любая мать хочет видеть радость в глазах своих детей.

Женская часть турнира была особенно непростой, поскольку соревнования проходили по круговой системе. В таких обстоятельствах спортсменки получают меньше времени на отдых. Выигрывает та, которая смогла правильно распределить силы на все схватки.

По ходу турнира казахстанская спортсменка встретила с сильнейшими представительницами из России и Узбекистана. В составе сборной команды России приехали подготовленные спортсменки, а девушки из Узбекистана проявили невероятное упорство, сражаясь до последней секунды. По словам Замзагул, она была приятно удивлена тем, как ее соперницы умеют бороться и знают правила.

Событие такого масштаба, как чемпионат мира, должно стать новым толчком к развитию казахского кюрес в стране. Участие в нем подняло статус каждого спортсмена. На столичном ковре зрители смогли увидеть не только красивые поединки, но и битву характеров.

Нариман
ДЮСЕНОВ

- Уровень конкуренции на чемпионате мира был чрезвычайно высоким. Каждый спортсмен стремился доказать свое превосходство в упорной борьбе, особенно в финале. Как правило, исход поединка решал небольшой отрыв. В турнире участвовали множество титулованных спортсменов, однако каждый боролся как в первый раз, - отмечает Асан Мамбеткулов.

Национальная казахская борьба казахского кюрес набирает все большую популярность в мире. Планируется, что следующий чемпионат мира среди военнослужащих по данному виду борьбы пройдет в следующем году в Москве. Казахская Ассоциация казахского кюрес и Министерство туризма и спорта также работают над тем, чтобы древняя казахская борьба была включена в список дисциплин Всемирных военных игр.

ВСПОМНИТЬ ХОРОШО ЗАБЫТОЕ

Вот уже три недели под Карагандой проходят обучение около полутора тысяч мужчин из Астаны и Караганды, Акмолинской, Павлодарской и Костанайской областей. Большая часть из них уже служила в армии, однако есть определенный процент новобранцев, которые впервые взяли в руки оружие. Возраст вновь призванных - от 24 до 43 лет. Сейчас у них наступила самая горячая пора - от теоретических занятий в классах они перешли к практическим упражнениям в поле. По словам командующего войсками Регионального командования «Астана» полковника Махсута Гусейнова, главная цель воинских сборов - повышение боеготовности Вооруженных Сил, накопление военно-обученного резерва, подготовка граждан по дефицитным воинским специальностям.

- За месяц каждый из военнообязанных должен укрепить навыки и знания по своей воинской специальности и общим военным дисциплинам. При этом основной акцент делается на практику. Занятия включают огневую, специальную, тактическую, строевую, физическую, радиационную, химическую, биологическую, инженерную и государственно-правовую подготовку. Одним из важных элементов сборов являются условия проживания и компенсация заработной платы

работающим гражданам. Все военнообязанные, призванные на воинские сборы, находятся в палаточном городке на полигоне войсковой части. Обеспечение продовольственным пайком и вещевым имуществом проводится за счет средств Министерства обороны. За военнообязанными на период сборов, включая и время следования в пути до воинской части и обратно, сохраняется место работы, занимаемая должность, им выплачивается средняя месячная заработная плата за счет республиканского бюджета, - рассказывает полковник Гусейнов.

Основа всего обучения - тактическая подготовка. Как отмечает командующий войсками РГК «Астана», военнообязанных готовят по нескольким направлениям: мотострелковым, артиллерийским, танковым, инженерно-саперным и другим. Учат метко стрелять, правильно окапываться, находить мины, оказывать первую медицинскую помощь, обслуживать военную технику и вооружение, и даже печь хлеб. Да, повар тоже важная солдатская профессия.

- Не все из наших подопечных служили в Сухопутных войсках РК, есть те, кто отдал долг Родине в рядах Национальной гвардии, Пограничных войсках КНБ РК. Здесь они получают новые воинские специальности: становятся разведчиками,

артиллеристами, минометчиками, гранатометчиками, наводчиками-операторами танков и БМП, механиками-водителями. Из новых веяний в подготовке - траншейный бой. Как мы видим на опыте современных военных боестолкновений, данная тематика вновь стала актуальной со времен Великой Отечественной войны.

То есть на практических занятиях мы показываем, как грамотно овладеть траншеей, оборудованной различными огневыми точками и блиндажами, пользуясь при этом гранатами и прикрывая друг друга, маскируясь от FPV-дронов и беспилотных летательных аппаратов, - отмечает Махсуд Гусейнов.

В ходе пресс-тура, организованного Министерством обороны РК, журналистам продемонстрировали условия проживания и питания военнообязанных. Двухъярусные кровати, плотные одеяла из козьей шерсти, аккуратно сложенные туалетные принадлежности в тумбочках. Два раза в день - душ. Телефонами пользоваться можно, но только утром и после отбоя, который наступает в 22.00. На занятия в классах, а также во время выходов в поле их брать нельзя. Рацион не ресторанный, но вкусный и калорийный, блюда в меню расписаны на неделю вперед. В день, когда на полигон приехала пресса, подавали гороховый суп с курицей и гречневую кашу с тушенкой, свежее выпеченный хлеб, сухофрукты и яблоки.

37-летний Илья Досюк - преподаватель физкультуры и начальной военной подготовки в общеобразовательной школе № 5 в Атбасаре Акмолинской области.

- Срочную службу я проходил в десантно-штурмовой бригаде в Алматы, в артиллерийском дивизионе. Это было 15 лет назад. Был наводчиком, в данное время являюсь командиром

Палаточный городок на военном полигоне в Спасске в обеденное время наполняется движением: вчерашние шахтеры и педагоги, предприниматели и водители, госслужащие и строители, сбитые в отделения и взводы, в порядке строгой очередности умываются и принимают пищу, обсуждают события дня в курилке. Сейчас они - не гражданские лица, а военнообязанные, призванные на полевые сборы, товарищи по оружию, спаянные строгой дисциплиной и познавшие, что такое взаимовыручка.

гаубицы Д-30. Когда получил повестку в военкомат, даже не задумывался, сказал, что снова готов служить Родине. Супруга и дети одобрили мое решение. Сейчас под руководством опытных инструкторов механизированной бригады Регионального командования «Астана» проводим практические стрельбы боевыми снарядами по мишеням следующих типов - противотанковое орудие, самоходно-артиллерийская установка, танк. Организация на высоком уровне, начиная от жилищно-бытовых условий до обеспечения стрельб, - поясняет он.

Каждый из его нынешних сослуживцев вернулся в армию сознательно, утверждает наш собеседник.

- Снова захотелось почувствовать себя 20-летним, вспомнить армейскую романтику. Когда вернусь в школу, обязательно расскажу своим ученикам о приобретенном опыте. Мы, сельские учителя, стараемся воспитывать детей на личном примере, в духе

артиллериста. Дело в том, что срочную службу проходил в Центральном спортивном клубе армии, выступал за армейскую сборную по баскетболу. Узнал много нового для себя, мне нравится. При этом в ЦСКА у нас была несколько иная организация службы, к высоким физическим нагрузкам мне не привыкать, со спортом я всегда дружил, - говорит он. - Что касается распорядка дня, то он обычный: в 6.30 - подъем, затем утренняя зарядка, завтрак, потом на занятия. Вот уже три недели живем на территории войсковой части, на питание не жалуемся, так же кормят весь остальной личный состав, сытно и калорийно. С ребятами многими сдружился, все люди взрослые, семейные, без ветра в голове, как говорится. Появились новые друзья из Акмолинской и Павлодарской областей. В целом, коллектив отличный, офицеры - настоящие профессионалы. Как говорится, с такими мужиками можно идти в разведку...

В Департаменте по делам обороны Карагандинской

настоящего казахстанского патриотизма. Нельзя забывать, что помимо прав, которые предоставляет нам государство, у каждого есть и обязанности. Какой же ты гражданин, если не способен защищать свою страну, если это будет необходимо? - справедливо ставит вопрос педагог.

Его боевой товарищ Аскар Есентаев одновременно является и коллегой, он - школьный преподаватель технологической подготовки из Костанайской области.

- Мужчина всегда должен оставаться мужчиной, защитником своей семьи, своей страны. Здесь я получил новую воинскую специальность

области подчеркнули, что при отборе граждан на воинские сборы предпочтение отдавалось военнообязанным с высшим образованием. Для рядового и сержантского составов на сборы привлекают до сорока лет включительно; для офицерского состава - до пятидесяти лет. Их переподготовка проходит в мотострелковых, танковых, артиллерийских подразделениях и структурах боевого, технического и тылового обеспечения. Это необходимо, поскольку за минувшее время оснащение казахстанской армии значительно обновилось, стало более сложным и эффективным.

Фархат КИНЖИТАЕВ
Фото Айдына ТОНТАЕВА

Священная клятва Родине

Более 300 студентов военной кафедры Евразийского национального университета имени Л. Н. Гумилева приняли военную присягу. Торжественная церемония состоялась на плацу 36-й отдельной десантно-штурмовой бригады.

принятия присяги стал для родителей студентов. Бейбут Жайлаубаев приехал в воинскую часть, чтобы лично поддержать своего младшего сына Абылайхана.

- Это важный день для всей семьи. Сегодня мы увидели, что наша молодежь, наполненная духом патриотизма, готова охранять нашу территорию и мирное небо. Главное, чтобы не было

проходили учебные сборы на базе 36-й бригады. В ходе сборов они жили и обучались в полевых условиях. Программа обучения включала ряд практических занятий, в числе которых рытье траншей и окопов, практические стрельбы из автомата и пистолета.

По мнению преподавателя, по итогам подготовки на военной кафедре студенты

В мероприятии приняли участие представители департамента военного образования и науки Министерства обороны, руководство и профессорско-преподавательский состав кафедры, ветераны Вооруженных Сил, а также родные и близкие студентов.

Проректор по академическим вопросам Евразийского национального университета Ардак Бейсенбай и начальник военной кафедры генерал-майор Едил Оразов пожелали выпускникам успехов в овладении профессией и построении дальнейшей карьеры.

- В ходе итоговых экзаменов вы продемонстрировали высокий уровень подготовки и хорошие знания по изученным дисциплинам. Сегодня, приняв военную присягу, вы стали настоящими защитниками Отечества. Будьте достойны этого почетного звания и трудитесь во благо развития и процветания Казахстана, - сказал генерал-майор Едил Оразов.

На военной кафедре ЕНУ готовят студентов по 11 военно-учетным специальностям. В 2025 году учебная программа была существенно обновлена с учетом новых вызовов и угроз.

К примеру, военная кафедра вуза уделяет большое

внимание подготовке военных журналистов. Они изучают методы и формы информационного противодействия, а также работают над физической и тактической подготовкой.

В этом году состоялся второй выпуск военных журналистов. Айгерим Жумадилова стала одной из тех, кто прошел обучение на кафедре. По ее словам, осваивать это направление было интересно, тем более, что по своей основной специальности девушка учится на журналиста.

Поступить на военную кафедру стало важным решением для нашей героини. Родители Айгерим - военные, поэтому она хотела продолжить их дело. Она говорит, что ей повезло обучаться военной журналистике, поскольку ей хотелось профессионального роста именно в своей профессии.

- Мы учились работать в полевых условиях и освещать события. Думаю, это был полезный опыт не только для меня, как для журналиста, но и для студентов других специальностей, которые учились вместе со мной: экономисты, архитекторы, дизайнеры, - говорит Айгерим.

Обучаясь на кафедре, журналисты много практиковались в написании заметок, статей и репортажей,

которые публиковались в студенческой газете вуза, а также в газете «Жас Сарбаз».

В будущем Айгерим хочет продолжить обучение в магистратуре и докторантуре. В ее планах есть и служение Родине. Девушка уверена, что полученные на кафедре знания

помогут ей в этом.

В этом году офицерские звания получили порядка 11 девушек, в их числе Сейдан Улжан, которая учится по специальности «Графический дизайн». В рамках своего обучения на военной кафедре она занималась созданием видео для социальных сетей.

Решение о поступлении на военную кафедру Улжан приняла по совету родителей-военных. По ее словам, подготовка на военной кафедре пошла ей на пользу - она стала больше читать, интересоваться политикой и историей, вырос уровень самодисциплины. Улжан признается, что день присяги - это большое и волнительное событие.

Особенно важным день

войны, - говорит он.

Свой вклад в подготовку кадров вносят преподаватели. Для преподавателя цикла специальной подготовки майора в отставке Серика Шайкенова нынешний выпуск офицеров стал юбилейным - двадцатым. Он отмечает, что каждый выпуск важен и интересен как для преподавателей, так и для студентов.

- Подготовка специалистов осуществляется в соответствии с потребностями Вооруженных Сил. К примеру, цикл специальной подготовки подразумевает обучение военных журналистов, офицеров-воспитателей и специалистов геоинформационных систем, - поясняет Серик Шайкенов. Последний месяц студенты

получили большой объем теоретических знаний, которые они могут применить в будущем в рядах Вооруженных Сил.

Выпускникам военной кафедры присваивается звание «лейтенант запаса». В этом году при получении диплома выпускникам также будут вручены офицерские погоны. Таким образом, наряду с гражданской профессией они получают вторую - военную, что открывает им возможность дальнейшей службы в силовых структурах.

Многие из выпускников военной кафедры связали свою жизнь с армией. Они являются частыми гостями торжественных мероприятий, выступают перед студентами, делятся опытом службы.

Нариман ДЮСЕНОВ

ҮЗДІК САРБАЗДАР МАРАПАТТАЛДЫ

Шымкент қаласының Жастар сарайында гарнизонның үздік сарбаздарын ұлықтауға арналған салтанатты іс-шара өтті. Оған Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрлігінің әскери бөлімдері мен Ұлттық ұланның қолбасшылығы, сондай-ақ қоғамдық ұйымдардың өкілдері қатысты.

Форум аясында Отан алдындағы әскери борышын адал өтеп жүрген сарбаздардың аналарына ерекше құрмет көрсетілді. Аналарды марапаттау рәсімін Шымкент гарнизонының бастығы подполковник Сергей Бибулатов пен «Солдат аналары комитеті – Ана жүрегі» қоғамдық ұйымының өкілі Шарифа Муминова жүргізді.

Сахна төрінде аналарды тағы бір жағымды тосынсый күтіп тұрды – түрлі әскери бөлімшелерде қызмет етіп жүрген ұлдарымен кездесу сәті ұйымдастырылды. Сарбаздарға алғыс хаттар тапсырылып, 10 күндік демалыс берілді. Көптеген аналар қуаныштан көз жасын тия алмады.

– Мен 35748 әскери бөлімінде қызмет етемін. Бүгінгі мерекені ұйымдастырғандарға және қолбасшылыққа зор алғысымды білдіремін, – деді қатардағы сарбаз Бақдәулет Есіркеп.

Өз алғысын үлгілі сарбаз қатардағы Нұрислам Садық та жеткізді:

– Анамды көргеніме өте қуаныштымын. Бұл – өмірімдегі ең бақытты сәттердің бірі. Қызметімді жоғары бағалаған қолбасшылыққа рақмет.

Салтанатты шара 35748 әскери бөлімінің ән-би ансамблі, Ұлттық ұланның 6506 әскери бөлімі және «Яссы» ансамблінің

шығармашылық ұжымдары дайындаған концертпен жалғасты.

АТА-АНАЛАРМЕН ӨТКЕН АЛҚАЛЫ ЖИЫН

Шымкент қаласының Жастар сарайында Шымкент пен Түркістан облысында орналасқан әскери бөлімдердің командирлері, қалалық және облыстық қорғаныс істері департаменттерінің басшылары, әскери полиция бөлімінің бастығы, мерзімді әскери қызмет атқарып жүрген сарбаздардың ата-аналары, сондай-ақ республикалық «Сарбаз аналар комитеті – Аналар жүрегі» қоғамдық бірлестігінің өкілі Шарифа Муминова қатысқан дөңгелек үстел өтті.

Іс-шара мерзімді әскери қызметтің өту жағдайлары, әскери қызметшілердің моральдық-психологиялық жағдайы және бөлімдер командованиесі мен сарбаздардың отбасылары арасындағы өзара байланыстарды нығайту

мәселелерін талқылауға арналды.

Шымкент гарнизонының бастығы подполковник Сергей Бибулатов дөңгелек

үстелге қатысушыларға арнаған сөзінде қоғамның әскерге деген сенімін арттырудың маңыздылығын атап өтіп, ата-аналардың әскерге шақырылушылардың моральдық-патриоттық қасиеттерін қалыптастырудағы рөлін ерекше көрсетті:

– Әскери қызметшілердің отбасылары бөлімдердің өміріне белсенді араласқаны маңызды. Ата-аналардың қолдауы сарбаздарды тәрбиелеуде және әскери қызметтің беделін көтеруде шешуші рөл атқарады, – деді Сергей Сергеевич.

Кездесу барысында жергілікті әскери басқару органдарының өкілдері мен әскери бөлім командирлері сарбаздарды заттай мүлікпен және азық-түлікпен қамтамасыз ету, әскерге шақырудың ашықтығы, мерзімді әскери қызметшілердің құқықтарын қорғау, олардың білім алу мүмкіндіктері, сондай-ақ моральдық-психологиялық қолдау мәселелеріне арналған баяндамалар жасады.

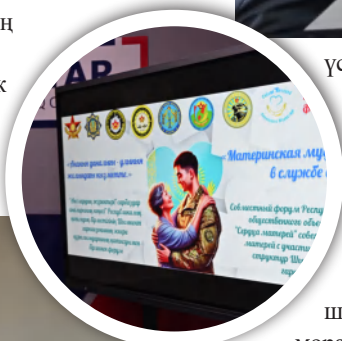
«Сарбаз аналар комитеті – Аналар жүрегі» республикалық қоғамдық бірлестігінің өкілі Шарифа Муминова дөңгелек үстел барысында сөз сөйлеп, ата-аналардың сенімі мен командованиенің ашықтығы

әскердің беделіне тікелей әсер ететінін атап өтті:

– Әскердегі қызмет қауіпсіз, әлеуметтік тұрғыдан қорғалған және беделді болуы тиіс. Жастар әскерге ықыласпен баруы қажет, ал олардың отбасылары балаларын сенімді қорғауда екеніне көз жеткізуі керек, – деді ол.

Дөңгелек үстел қорытындысы бойынша тараптар мерзімді әскери қызметшілердің моральдық-психологиялық жағдайын нығайтуға бағытталған жүйелі диалог пен бірлескен жұмысты жалғастыруға ниетті екенін растады.

Шымкент гарнизонының баспасөз қызметі

ВДОХНОВЕНИЕ В СЛУЖБЕ

Армия и творчество всегда были неразрывны друг с другом. В Вооруженных Силах Казахстана немало креативных и талантливых военнослужащих, которые помимо боевых показателей блистают на сцене или воплощают свои идеи через скульптуру и живопись.

Одна из таких творческих личностей служит по контракту в составе духового военного оркестра военно-морской базы Военно-морских сил ВС РК. Старший матрос, старший специалист военного оркестра (концертмейстер) Даниель Сейдалин не может представить свою жизнь без музыки, которая за многие годы стала неотъемлемой частью его внутреннего мира.

В семь лет по настоятельному совету бабушки мальчик начал посещать музыкальную школу, где занимался на блокфлейте. Этот инструмент помог юному духовику осваивать аппликатуру (порядок расположения и чередования пальцев при игре на музыкальном инструменте), учить ноты и разрабатывать мышцы диафрагмы.

В двенадцать лет он перешел к урокам игре на саксофоне. После школы наш герой продолжил свой творческий путь и поступил в музыкальный колледж.

- Сейчас саксофон – это продолжение меня и многое во время игры происходит инстинктивно. Однако, осваивая этот инструмент, многие сталкиваются с рядом сложностей. Самая главная проблема для начинающих саксофонистов – это правильно поставить инструмент, уловить первый звук. Для этого необходимо иметь много терпения. К сожалению, многие не справляются и уходят, - говорит музыкант.

По степени сложности освоения наш герой ставит саксофон на второе место

после скрипки и трубы, для виртуозной игры на которых требуется много времени. По его мнению, для игры на саксофоне важны правильное строение челюсти и прикус.

Обучаясь в Республиканском эстрадно-цирковом колледже имени Жусипбека Елебекова по классу саксофона, парень узнал о существовании военных оркестров, а также о том, что есть возможность стать частью военного музыкального коллектива и служить в рядах Вооруженных Сил по контракту.

В 2023 году Даниель был призван на срочную службу в Военно-морские силы. Получив повестку и пройдя комиссию, парень взял свой инструмент и отправился служить. Он вспоминает, что за три дня до получения повестки много раздумывал о том, чтобы пойти в военный оркестр, советовался по этому поводу с родителями. Поэтому, когда она пришла, он воспринял это как добрый знак.

Даниель начал службу в комендантской роте и лишь спустя несколько месяцев, отправившись в увольнение, он, наконец, увидел море. Прогуливаясь по живописной скальной тропе вдоль побережья, парень вспоминал, как ранее, еще живя в Алматы, много раз думал посетить Актау и полюбоваться красотой Каспия, а теперь он служит с ним по соседству.

- Каспийское море величественно и захватывает дух. Глядя на него с берега, невозможно представить его истинные масштабы. Вода

уходит далеко за горизонт. Однако особенно сильные впечатления возникают в тот момент, когда находишься на корабле в открытом море. Эти эмоции невозможно передать словами, - отмечает Даниель Сейдалин.

В армии наш герой продолжил свою музыкальную деятельность, выступал в составе духового оркестра и сольно. Вскоре парень перешел на службу по контракту, получив больше

он, как художественный руководитель, должен направлять музыкантов, чтобы передать характер музыкального произведения. Для этого дирижер стоит перед оркестром и показывает музыкантам, как нужно сыграть тот или иной отрывок: громче или тише, жестче либо мягче. Безусловно, дирижеру легче работать с добросовестными музыкантами, которые профессионально подходят

биографии Даниеля Сейдалина стало участие в параде в честь 80-летия Победы, который прошел в этом году в Астане. Военные музыканты сводного оркестра обеспечивали музыкальное сопровождение парада. В составе парадного расчета военного оркестра целыми шеренгами шли кларнетисты, трубачи, баритонисты, барабанщики, саксофонисты, флейтисты, валторнисты.

Выступлению на параде предшествовали 40 дней упорных репетиций на плацу с дирижером. Музыканты тренировались не только играть как единый живой организм, но также работали над четким и ровным шагом.

- Участие в параде Победы стало большой честью для меня, ведь далеко не каждый музыкант получает возможность пройти в парадном расчете хотя бы один раз. Кроме того, я приобрел опыт игры в составе большого оркестра. Шагая по площади, чувствуешь особое ощущение причастности к чему-то масштабному, - говорит Даниель Сейдалин.

История нашего героя является примером того, как любовь к музыке «нитеями судьбы» связала его с армией. Благодаря агитационной работе он смог реализовать свою мечту. Музыкант уверен, что подобная работа приведет в военные оркестры по всей стране новых талантливых военнослужащих. В будущем Даниель хочет выйти на новый уровень мастерства и освоить трубу.

Нариман ДЮСЕНОВ

времени на творчество и подготовку к концертам.

Даниель Сейдалин – единственный контрактник в составе военного духового оркестра военно-морской базы ВМС ВС РК. Помимо саксофона, в оркестр также входят кларнет, труба, туба, баритон, бас-барабан, малый барабан и тарелки. В таком небольшом составе из 11 музыкантов оркестр часто выступает на военных мероприятиях (присяга, проводы срочников), а также на военно-культурных мероприятиях, например, День моряков и другие праздничные концерты.

- В слаженной работе оркестра важная роль отводится дирижеру. Именно

к делу, - поясняет Даниель Сейдалин.

Самыми распространенными музыкальными произведениями в репертуаре оркестра являются военные марши, а также Гимн Республики Казахстан, без которого не обходится ни одно мероприятие. Кроме того, у оркестра имеется концертный репертуар, который музыканты исполняют в ходе различных концертов, а также плацконцертный репертуар, то есть такие композиции, которые играют на плацу, но в более концертном варианте.

Важным этапом в служебной и творческой

СЕМЕЙ ПОЛИГОНЫНЫҢ ЖАБЫЛҒАНЫНА – 34 ЖЫЛ

1991 жылы қазақ даласында ядролық сынақтарды тоқтату туралы Жарлыққа қол қойылып, 2010 жылы Біріккен Ұлттар Ұйымы Қазақстанның ұсынысымен 29 тамызды Ядролық сынақтарға қарсы іс-қимылдың халықаралық күні деп жариялады.

Семей полигонында алғашқы атом бомбасы 1949 жылы 29 тамызда жарылды. Семей даласында қырық жылдың ішінде яғни, 1949-1989 жылдары аралығында 456 алапат күшті атомдық және термоядролық жарылыстар сыналды. Сынақтардың 116-сы жер бетінде және әуе кеңістігінде жасалды. 1962 жылға дейін сынақтар жер бетінде өткізілсе, 1963 жылдан бастап жер астына көшірілді. Ол кезде күнде жасалып жатқан жарылыстардың қандай зиянды екендігін үлкен де, кіші де мүлдем білмеді. Қазақ даласы осылайша қырық жыл бойы қасірет шекті.

Мамандардың айтуынша, қасиетті қазақ топырағында сыналған мұндай әрбір термоядролық жарылыстың кемінде он мыңдаған жанның өмірін құрбан ететіндей күшке ие болған. Полигонда, әуеде және жер бетінде сынақтан өткізілген ядролық зарядтардың жалпы қуаты 1945 жылы Хиросимаға

тасталған атом бомбасының қуатынан 2,5 мың есе көп болған екен. Жарылған ядролық қарудың салдарынан бір түп шөп те қалмаған, Семейдің кең даласы қара жамылды. Ал жақын жатқан ауыл тұрғындары радиациялық сәуленің сұмдық дозасын қабылдады. Бір өкініштісі, халыққа сынақ өткізілетіні туралы ескертілмей, тек қана 4 жылдан кейін, яғни 1953 жылдан бастап халыққа ядролық қарулар сынақтан өткізіліп жатқаны айтыла бастаған.

тұрмайтын елді мекендерде жүргізген. Ал Семейде ядролық полигонға іргелес аймақтарда мал шаруашылығымен айналысқан ауылдар болған.

Полигон аумағындағы соңғы жарылыс 1989 жылдың 19 қазанында өткізілді.

1989 жылы Олжас Сүлейменовтың бастамасымен «Невада-Семей» халықаралық антиядролық қозғалысы құрылды. Оны әлем елдері қолдады. Көп ұзамай еліміз тәуелсіздік алды, ел сенген, үміт артқан тарихи шешім

Семей ядролық сынақ полигонында 40 жыл бойы жүргізілген ядролық қаруды сынау адамдардың денсаулығына және табиғи ортаға орны толмас зиян тигізді. Халық арасында ауру-сырқау мен өлім-жітім көбейді.

Бір айта кететін жайт, шет мемлекеттерде полигон аумағында не іргелес аймақтарда халық тұрмаған екен. Бұл мемлекеттер сынақтарын халық

қабылданды, 1991 жылдың 29 тамызында Семей полигоны біржолата жабылды.

1991 жылы 29 тамызда әлемнің ең ірі ядролық полигондарының бірі – Семей ядролық полигонын жабу туралы шешімі адамзат тарихындағы бұрын-соңды болмаған ядролық сынақтарға алғашқы заңды тыйым ретінде ғана емес, сонымен бірге халықаралық күнді белгілеу үшін маңызды негіз болды.

Қазақстанның әлемдегі төртінші ядролық арсеналдан бас тартып, бейбіт өмірді насихаттауын бүкіл әлем мойындады, үлгі алады.

Полигонның қасіретін де, қаупін де, зардабын да білетін Семей полигонына қатысқан ардагерлер ретінде біз, халық бұл жағдайдың енді қайталанбауын тілейміз.

Отставкадағы полковник Онбаев Серікбай Мейірбайұлы басқаратын Шымкент қаласы ардагерлерінің Қоғамдық бірлестіктер коалициясы құрамындағы «Семей-сынақ» қоғамдық бірлестігінің ардагерлері қазіргі таңда Шымкент қалалық Қорғаныс істер жөніндегі департаментіндегі және оған қарасты аудандардағы Қорғаныс істер жөніндегі

«Семей-сынақ» ардагерлері сонымен қатар, ЖОО, Шымкент қаласының Білім басқармасына қарасты мектептер мен колледждерде әскери-патриоттық тәрбие беру саласында аянай еңбек етіп, жастардың отансүйгіштік, ұлтжандылық қасиеттерін қалыптастырып келеді.

Мысалы, биылғы жылы Ақтөбе қаласының Әуе қорғаныс күштерінің далалық жиын алаңында өткен Халықаралық "Айбын" жарысына дайындық кезеңінде коалиция төрағасы отставкадағы полковник Онбаев Серікбай Мейірбайұлымен бірге жастарға рух беріп, ақ батамызды беріп шығарып салғанбыз. Өңірдегі 281 мектептен іріктелініп алынған 10 ұл мен 5 қыздан тұратын Шымкенттік командамыз жүлделі үшінші орынды иеленіп келсе, генерал-майор Сабыр Рақымов атындағы әскери колледждің ұландары жүлделі екінші орынды иеленді. Бұл да болса, жастарға жанашыр болған, дайындық жұмыстарына бір адамдай қолдау көрсетіп, қатысқан «Семей-сынақ» қоғамдық бірлестігі ардагерлерінің еңбектерінің жемісі.

Қорыта айтқанда, алда келе жатқан Семей ядролық полигонының жабылғанына 34 жылдық датасын жоғары деңгейде атап өтпекпіз. Қаладағы С.Рақымов атындағы саябақта бастау алатын іс-шараларымыз бірнеше жерде өтетін болады. Әрбір даталы күнді айшықты істерімізбен атап өте берейік. Ардагерлеріміз аман болсын!

Қалжан Қалдыбайұлы
ДАУЛБАЕВ,
«Семей-сынақ» қоғамдық
бірлестігінің төрағасы

ПОДПИСКА-2025

СТАРТОВАЛА ПОДПИСКА НА ВТОРОЕ ПОЛУГОДИЕ 2025 ГОДА

Газета «Сарбаз»:

1 месяц: для юридических лиц – **1405,65** тенге, для физических лиц – **1149,84** тенге.
3 месяца: для юридических лиц – **4216,95** тенге, для физических лиц – **3449,52** тенге.
6 месяцев: для юридических лиц – **8433,90** тенге, для физических лиц – **6899,04** тенге.
1 год: город – для юридических лиц – **16867,80** тенге, для физических лиц – **13798,08** тенге.

Журнал «Айбын»:

1 месяц: для юридических лиц – **2799,68** тенге, для физических лиц – **2740,60** тенге.
3 месяца: для юридических лиц – **8399,04** тенге, для физических лиц – **8221,80** тенге.
6 месяцев: для юридических лиц – **16798,08** тенге, для физических лиц – **16443,60** тенге.
1 год: город – для юридических лиц – **33596,16** тенге, для физических лиц – **32887,20** тенге.

Газета «Әскери заңгер»

1 месяц: для юридических лиц – **603,68** тенге, для физических лиц – **544,60** тенге.
3 месяца: для юридических лиц – **1811,04** тенге, для физических лиц – **1633,80** тенге.
6 месяцев: для юридических лиц – **3622,08** тенге, для физических лиц – **3267,60** тенге.
1 год: город – для юридических лиц – **7244,16** тенге, для физических лиц – **6535,20** тенге.

По вопросам подписки обращайтесь по телефону:
8-701-288-43-75 (Бейбит)

KAZPOST

Sarbaz

ҚР Қорғаныс министрлігінің тапсырысы бойынша шығады.
Меншік иесі:
«ГИС Әскери Медиа» ЖШС

"Гис Әскери Медиа" ЖШС директоры
Ерлібай ҚАДЫРБАЙ

Директордың мерзімді басылымдар бойынша орынбасары
Қойшыбай ЕСЕНТАЕВ

Дизайнер-беттеуші
Мейрам ТОКЖУМАНОВ

Тілшілер:
Рима ӘБЕУОВА
Нариман ДЮСЕНОВ
Марат ЖҮНІС-БЕК
«Шығыс» Өңк аймақтық тілші
Алуа ИСКАКОВА
«Астана» Өңк аймақтық тілші
Фархат КИНЖИТАЕВ

Корректорлар
Сымбат НҰРХАЙДАРОВА
Наталья ВАРНАВСКАЯ

Газет «Сарбаз» деген атаумен 2007 жылдың 2-тамызынан бастап шығады.
ҚР Инвестициялар және даму министрлігінде 2015 жылдың 30-сәуірінде тіркелген, куәлігі №5340-Г
Авторлардың пікірі редакцияның көзқарасымен әрқең сәйкес келе бермейді. Қолжазба мен фотосурет рецензияланбайды және кері қайтарылмайды.
Редакция автор материалын мазмұнын сақтай отырып өңдеуге, қысқартуға құқылы. Газет жұма күні шығады. Бағасы келісімді.

Редакцияның мекенжайы: ҚР, 010000, Астана қ., Есіл ауданы, Комсомол тұрғын алабы,
Домалақ ана көшесі, 11 үй.
Вебсайт: www.sarbaz.kz
Тел/факс: 8 702 712 36 70
E-mail: INFO@SARBAZ.KZ
Газет «Алматы-Болашақ» баспаханасында басылып шығады.
Алматы қаласы,
С.Мұқанов көшесі, 223-Б
Көлемі 3 б. т.
Офсеттік басылым.
Индекс 604204
Таралымы 2161 дана
Тапсырыс №18